

entrevista

Pep Collelldemont Oliva (Sant Feliu de Pallerols, 1938) pot parlar amb propietat de l'Església i de la premsa, de l'immobilisme eclesiàstic i de les incerteses que enfosqueixen el futur del periodisme. Després d'estudiar al Seminari de Girona, va convertir-se en un capellà revolucionari que topava amb l'ordre establert. La incomoditat que l'assaltava en formar part d'un col·lectiu tan retrògrad va dur-lo a demanar la dispensa del sacerdoci per endinsar-se en un món que l'apassionava: el periodisme i, per sobre de tot, la informació local i comarcal. Ha estat durant gairebé deu anys Defensor del lector d'*El Punt*, diari que va dirigir entre novembre de 1982 i febrer de 1985.

Pep Collelldemont, capellà en excedència i periodista

JOSEP PASTELLS > TEXT I FOTOS

*Cada vegada em sento
més lluny de l'Església
i la trobo més retrògrada*

—A la seva família, estudiar per capellà era gairebé el camí natural, no?

—Sí, perquè el pare era molt religiós. Tenia deu fills —sis nens i quatre nenes— i sempre deia que per ser feliç del tot voldria tenir sis capellans i quatre monges. A més de ser sastre, era un home molt compromès amb el poble: tocava l'orgue de l'església i els diumenges feia cinema per a la mainada. Als onze anys em van enviar al Seminari.

—Què en recorda, d'aquella època?

—Era l'any 1949 i vivíem en un ambient amb molta disciplina. Hi havia molta gent que volia ser capellà, tot i que també és veritat que al nostre curs, de trenta-dos que vam començar, només vam arribar a ser-ho sis. Però al seminari érem tres-centes persones sotmeses a un rigor total. Estudiàvem més que ningú, quatre hores de classe i quatre més d'estudi vigilat. De fora no vàiem res. Per Fires aprofitàvem per fer exercicis espirituals. En silenci. Com que llavors les parades eren al centre de Girona, sentíem els altaveus i les músiques.

—Se'l va agafar seriosament, el sacerdoti.

—I tant. Vaig passar dotze anys al Seminari —cinc fent humanitats, tres de filosofia i quatre de teologia— i la meua vida era molt compromesa en aquest sentit. Vivíem una etapa de certa revolució dins de l'Església i la gent jove fèiem molt de merder. En acabar em van destinar a Albons, on hi havia un capellà vell que no s'aguantava. Vaig fer de vicari i puc dir que, juntament amb altres companys, a l'Empordà vam fer una revolució.

—Un intent de modernitzar l'Església?

—Exactament. Organitzàvem concentracions de 200 i 300 joves. En un sol any en vam fer una a Sant Martí de Jafre, una altra entre Verges i Albons i una altra a la part de Serra de Daró. Eren trobades més obertes que les habituals; s'hi feia missa, però també hi havia gresca. Allò va mobilitzar molta gent. Jo feia una reunió diària amb joves dels pobles, alguns dies fins i tot dues. I em vaig moure cada vegada

més, perquè als pobles hi havia capellans vells que no feien res. A Albons i Bellcaire organitzàvem teatre i ballades per Nadal.

—És cert que era un capellà motorista?

—Sí. Em movia amb la meua Guzzi. Els primers anys anava amb sotana i me l'arremangava quan anava amb moto. Era divertit. Després ja vaig anar amb cotxe, entre altres raons perquè sempre havia de dur algú. Al principi vaig tenir un Citroën, i després n'he tingut uns quants més.

—No es va moure de l'Empordà, durant aquells anys.

—No. Després de ser vicari vaig ser rector de Tor i Marenyà, i després rector de la Tallada. Al cap d'un temps vaig deixar Albons per anar a viure a Verges amb el rector per ajudar-lo. Fins que als trenta-un anys vaig anar a fer la mili de capellà. M'hi van obligar, perquè el bisbe ja no sabia què fer amb mi.

—Va ser capellà militar?

—Durant dos anys. En el sentit econòmic estava molt bé, perquè em van fer alferes. Primer vaig anar a Girona, i el capellà militar que hi havia en aquells moments es va esverar molt, perquè dins del món eclesiàstic em consideraven un revolucionari total, en la línia de mossèn Vicenç Fiol. Per això em van tornar a enviar a casa i després a Barcelona; sort que allà era capellà del regiment de ferrocarrils. Els nanos que hi havia eren fills de ferroviaris que feien la mili allà. No tenia gens de feina. Els dissabtes anava al quarter. Hi feia una volta i saludava els militars. I cada dos mesos anava a dir missa al Fossar de Santa Elena. Hi havia un escolà que era un falangista. Ell deia la seva missa i jo la meua.

—Fent la mili va decidir que volia ser periodista.

—M'ho vaig plantejar perquè tenia tot el temps del món i m'agradava molt el periodisme. Al casal d'Albons havia fet una revista, i a Serra de Daró

Vaig fer de vicari i puc dir que, juntament amb altres companys, a l'Empordà vam fer una revolució

una altra. Per tant, aprofitant que era a Barcelona, vaig començar a estudiar periodisme, a l'Escola de l'Església, que depenia de la de Madrid. Per això havíem d'anar a fer l'examen de revàlida a Madrid. L'altra opció hauria estat anar a l'Escola Oficial, però depenia del Movimiento i era un desastre.

—Res a veure amb la de l'Església.

—Hi havia un ambient fantàstic. Estava muntada amb gent com Termes, Perna, Barnils, Pere Lluís Font, Vázquez Montalbán... En l'aspecte del professorat era una meravella. Vist amb perspectiva, puc dir que els estudis eren molt interessants i hi vaig aprendre molt.

—Paradoxalment, es va anar apartant de l'Església.

—Al cap de dos anys, en acabar la mili, el llavors bisbe Narcís Jubany em va demanar que tornés a Girona, però jo li vaig dir que estava estudiant i volia acabar la carrera, que constava de quatre cursos. En aquell moment ja tenia clar com funcionava l'Església. En Jubany aparentment era molt progrè, però tampoc no ho era tant, i jo ja estava en un punt en què no acceptava el muntatge. És veritat que hi va haver un concili

que em va animar una mica perquè vaig pensar que es podria fer alguna cosa, que allò canviaria, però de seguida vaig descobrir que no hi havia res a fer.

—Per tant, es va quedar a Barcelona.

—A Sant Josep Oriol, al carrer Villarroel. Era una parròquia molt progrè, amb un ambient extraordinari. Duia un grup de joves i els dissabtes fèiem misses revolucionàries, amb mànigues de camisa. Mentre estava allà se celebrava el judici de Burgos i fèiem misses per als que volien sentenciar a mort. Un dia, quan estava esperant una parella que es casaven i havíem de fer una xerrada, va passar la policia i em van enganxar parlant amb uns nanos. Primer ens van dir que desallotgèssim, però jo em vaig quedar allà perquè estava esperant aquella parella. Es van pensar que estava organitzant vés a saber què i em van fer pujar al cotxe de la policia per dur-me a la comissaria de Via Laietana. Allà em vaig identificar com a capellà militar i em van enviar a casa.

—Aquell incident va tenir alguna conseqüència?

—L'endemà els militars em van cridar perquè anés al quarter. Em van dur

al Bruc i em van deixar tot sol, en un habitacle força sòrdid. Per sort, jo era alferes i poc després em van traslladar a Sant Andreu, on ja gaudia de millors condicions. Em volien fer un consell de guerra perquè, segons deien, era un revolucionari. El cas és que si els nanos em preguntaven coses jo sempre era molt clar, però es van portar bé i no van xerrar. «Ens parla de la Verge i de Jesús», els van dir en preguntar-los per mi. Tot i que no van trobar res en contra meua, em van castigar a tres mesos d'arrest. Vaig complir-lo a Sant Felip Neri, en un ambient fantàstic. Podria dir-se que em vaig passar tres mesos llegint. Després de l'arrest tenia trenta-tres anys i, com que em faltava poc per acabar la mili, em van fer fora abans d'hora.

—I va anar a parlar amb en Jubany, que llavors ja era arquebisbe de Barcelona.

—Sí. Per dir-li, sense embuts, que amb aquella Església no m'hi entendria pas. Li vaig explicar que tenia molt clar el que volia per sobre de tot: autenticitat. I que després del darrer concili tot seguia igual i no volia quedar-m'hi. Per això vaig demanar la dispensa.

*Hi havia un escolà que era un falangista.
Ell deia la seva missa
i jo la meua*

Ara té més pes l'hort que el periodisme

Tot i que conserva les dues cases, Pep Collelldemont passa més temps a Tor que a Girona. «Ara té més pes l'hort que el periodisme», confessa amb una rialla. Amb l'ajut d'un tractoret treballa la terra amb la mateixa tenacitat amb què sempre ha conreat les lletres. A banda de les seves col·laboracions a diaris i revistes, ha escrit uns quants llibres: *Reflexions d'un alcalde de poble*, com a amanuense de Joaquim Vidal; *Les masies d'Aiguaviva, 25 anys de l'escola Migdia* i *Oficis i oficients al municipi de Sant Gregori*. També col·labora amb les revistes de Tor i la Tallada i, al llarg del dia, fa tantes coses que no té temps d'avorrir-se. Sisè fill de deu germans, recorda amb un somriure els recorreguts que, de petits, feien amb el seu pare per tot el Collsacabra. «Agafàvem el cotxe de línia i després anàvem a peu d'un mas a l'altre. Ell venia vetes i fils, feia pantalons i vestits i tot el que calgués per mantenir la família». També evoca amb plaer la botiga familiar al carrer del Pont de Sant Feliu de Pallerols i «la nostra meravellosa casa, amb un pou del segle XII i finestres romàniques i gòtiques. La van tirar a terra per poder fer l'entrada al poble», lamenta. Per sort queden els records, que es fan extensius a altres espais cabdals de la seva infantesa. És el cas del centre cultural del poble. «L'oncle Joan se'n cuidava i, al vespre, quan obrien el bar, hi portàvem l'exemplar d'*El Correo Catalán* que al matí havíem anat a buscar al tren. Abans me'l llegia sencer. Estic segur que així va néixer la meva afició al periodisme», afirma. En preguntar-li pel futur de la professió, diu: «Entre els poders fàctics i els polítics, fer periodisme sempre ha estat difícil. Penso que els diaris en paper encara duraran molt i, pel que fa als digitals, caldrà veure si acaben sent un bon negoci».

Em sentia molt integrat a El Punt, però un dia en Joan Bosch em va dir que no era un home de l'empresa

—**Llavors ja coneixia la Judith, que acabaria sent la seva dona.**

—Amb ella ens coneixíem de Sant Josep Oriol, però vam decidir no viure junts fins que em donessin el permís. Van trigar més d'un any a concedir-me'l. Fins que un dia vaig protestar i després me'l van donar de seguida. Mentre era capellà mantenien el celibat, tot i que per a mi era una ximpleria. Si les coses haguessin anat diferent potser hauríem conviscut i jo hauria continuat fent de capellà, però el tema ideològic va pesar totalment. El problema de fons era clar: amb aquella Església no anàvem enlloc; no podies sortir dels esquemes ni doctrinalment ni en l'aspecte pràctic.

—**Ara ja no és capellà?**

—Oficialment diuen que això no es perd. Jo dic que sóc capellà en excèdència. No he tornat a exercir. Penso que l'Església ha continuat anant enrere. Amb tot, encara estic al Fòrum Joan Alsina, a Girona. Hi ha capellans que encara lluiten per fer alguna cosa, però la veritat és que l'Església ha anat perdent, tant ideològicament com socialment. Cada vegada me'n sento més lluny i la trobo més retrògrada.

—**Això no ho arregla ni el papa Francesc?**

—Ell té les idees força clares, però només són bones intencions: canviar alguna cosa per no canviar res. Del darrer Sínode no n'ha sortit res seriós. Tot està tan ben lligat, al Vaticà, de manera que el Papa no pot fer gaire res, en realitat. Malgrat això, sóc creient. Un cop al mes, un grup de persones, de matrimonis, ens reunim per celebrar i comentar temes de fe. Espiritualment estic unit a l'Església, però no a la seva estructura, que és massa carca.

—**En demanar la dispensa, va aproximar-se més a la Judith i també es va ficar de ple al món del periodisme.**

—Sí [riu]. Abans d'acabar la carrera vaig treballar al *Diario de Barcelona* en un moment en què començaven a córrer nous aires a la premsa, tot i que encara havíem de lluitar contra la censura.

Feia de compaginador, amb el tipòmetre, i vaig començar a escriure alguna cosa sense cobrar pràcticament res. El meu primer sou va ser de 5.000 pessetes al mes, quan fent de capellà militar en cobrava unes 14.000. Després vaig ser redactor en cap de *Mundo Diario*, un diari molt progressista que donava molta importància a la informació laboral. Llàstima que només va durar sis anys [del 1974 al 1980] per manca de diners.

—**De seguida es va especialitzar en temes comarcals.**

—Era la meva tendència natural. La informació local i comarcal m'interessava molt, suposo que perquè sempre o gairebé sempre havia viscut en pobles. I no era gens fàcil, perquè a Barcelona no interessava gaire el que es feia a Girona, Vic o Manresa. Una vegada, parlant amb un director, li vaig dir que per a ells Catalunya s'acabava a la Meridiana. Sempre vaig haver de lluitar-hi, contra aquella inèrcia.

—**Fins que va tornar a Girona.**

—Sí, és clar. A *El Punt* va ser molt diferent, perquè la informació era molt propera. Els temes que m'interessaven els tenia ben a l'abast.

—**Com va començar, aquella aventura?**

—Quan *Mundo Diario* començava a fer figa, el periodista Carles Sánchez Costa em va oferir tornar a Girona, on hi havia un grup de gent, entre els quals Pius Pujades, Just Manuel Casero i Francesc Ferrer, que volien fer un diari nou. Llavors només hi havia *Los Sitios*, que era un desastre, un diari fatxa. Hi havia pocs accionistes i, per tant, pocs calés, però ens vam fer cooperativistes. Hi posàvem 25.000 pessetes cadascun. Quan m'ho van oferir li ho vaig comentar a la meua dona i, per convèncer-la, li vaig dir que a Girona guanyàriem en qualitat de vida. Era el febrer del 1979.

—**No va ser fàcil, engegar *El Punt*.**

—Gens. El primer dia que havíem de sortir no vam poder perquè no hi havia mitjans. La redacció era petitíssima i teníem complicacions amb el taller.

Durant un temps el vam haver d'anar a compaginar i imprimir a Barcelona. Van ser uns inicis molt precaris, uns primers mesos molt durs. Més que amb una sabata i una espartenya, anàvem amb dues espartenyas.

—**Després tot va rutllar.**

—Sí, perquè en Joan Ribas va aconseguir ficar-hi en Joan Bosch i, amb els diners, el diari va fer un canvi brutal, va créixer moltíssim. Fins i tot ens vam plantejar fer una edició per a cada comarca, però de seguida vam veure que no era viable.

—**Primer va ser redactor en cap i després director.**

—Em sentia molt integrat al diari, però un dia en Joan Bosch em va dir que no era un home de l'empresa i que em fottien al carrer. Va ser un moment complicat. Camí dels cinquanta anys i sense perspectives laborals, vaig patir una mica, però al final em van pagar molt bé i, com que els dos últims anys abans de marxar ja estava fent les guies d'*El Punt*, em van fer un contracte de dos anys més per acabar-les. En vaig escriure una trentena i per a mi va ser la millor feina del món. Ho feia tot sobre el terreny. Visitava el poble i després ho escrivia. Encara ara trobo gent que me'n parla.

—**En acabar les guies, va plantejar-se un altre repte periodístic.**

—Era l'any 1993 i, juntament amb un altre periodista, vam posar en marxa un servei destinat a col·laborar amb ajuntaments perquè tots, fossin petits o més grans, poguessin tenir la seva revista. Aquesta empresa, JJ Comunicació, va editar llibres i revistes a més d'oferir altres serveis de comunicació.

—**En jubilar-se va reprendre el contacte amb *El Punt*.**

—Em van proposar que formés part del consell editorial i després, el 2006, em van fer Defensor del lector, un càrrec que he ocupat durant quasi deu anys.

—**Com se sentia, defensant els lectors?**

—Molt bé. Em permetia agafar el diari des d'un altre angle i tenir més contacte amb la gent. Vaig gaudir molt, fent aquesta feina. Uns criticaven, d'altres aplaudien i altres demanaven opinió; era un treball molt agradable. També he de dir que hi havia una harmonia total amb el diari, que em feien força cas. De vegades, però, els lectors aportaven bones idees, que no es podien materialitzar per raons econòmiques.

Josep Pastells és escriptor.

“*Mentre era capellà
mantenia el celibat,
tot i que per a mi era una ximpleria*”